

Olga Ravns tale til Lone Aburas ved overrækkelsen af Otto Gelsteds mindelegat

Taler

Olga Ravn
Forfatter

Dato

25. november 2022

Sted

Rungstedlund, Rungsted

det er meget koldt, det er november, det er diset morgen
dagen har nyheder
pligt og nydelse
i nat da jeg ikke kunne sove
købte jeg en masse dumme ting
på min telefon, hvordan
skrive en pristale til en forfatter
hvis hele værket kritiserer alle former for kulturel staffage
hvis værket har skrevet rasende om
det hule ved symbolske handlinger
i Thomas Bernhards
bog *Mine priser*
går han
da han skal have en stor pris i Wien
mest op i at han absolut skal
ankomme i et rigtigt jakkesæt men
han indser først denne dresscode
to timer inden han skal være der
og siden sætter han sig det forkerte
sted i salen og beskriver derfra
spydigt hvad skal vi kalde det
prisuddelingens staffage
hvem er prisen til for?
for at fremløfte den der får den
eller dem der giver den?
et spørgsmål jeg nødt vil svare på
i nat
købte jeg to hvide hungarian peberfrugter

og en kasse blandet frugt og grønt
jeg overvejede også en ”tavlehonning”
men til 129 kr for 180 gram tænkte jeg,
at det måske alligevel var for vanvittigt
også eftersom jeg ikke rigtig forstår
hvad tavlehonning er
nu sidder vi her
i alle Lone Aburas’ bøger
undersøges den enkeltes delagtighed
i fællesskabets vold
jeg bestilte også en økologisk småkagedej fra en
producent kaldet Nordens brød
den vold, der muliggør ét fællesskab på
bekostning af et andet
man siger at digtere ikke skal
slutte en linje med en præposition men
jeg elsker det
der er en vrede i Aburas’ bøger
den har været der siden debuten
Føtexsøen fra 2009
en kølig en isnende vrede
der holdes skak af en sætning der er
klar som frisk vand
mennesket er skabt således
siger tænkeren Simone Weil
at dem der knuser andre intet mærker
det er dem, der knuses
der opdager, hvad der forgår
her tænker jeg
stiller Aburas’ værk sig
på tærsklen mellem dem der knuser
og dem der knuses
eller bøgerne vil kortlægge
portrætter
det menneske der knuser
uden at vide det
indhyllet i komfort
og siden måske

en gryende indsigt
i sin egen delagtighed
i hykleriet
i *Politisk roman* fra 2013
inviterer hovedpersonen en
papirløs flygtning til at bo i sin lejlighed
men synes samtidig han er skideirriterende
i den nyeste roman fra 2022 *Den frie verden*
anvender en gruppe forkælede teenager
i et gated community en
dreng fra underklassen som en
form for legetøj
uden at forstå legens alvor
det er måske
den hårdeste bog, du har skrevet, Lone,
det var virkelig hårdt at læse den
jeg kom i tvivl om der
i den bog måske endda
var et ønske om at skade mig
som læser
en oplevelse jeg
byder velkommen
i *Det er et jeg der taler (Regnskabets time)*
fra 2017
og i efterfølgeren *Den sorte bog (B-sider)*
fra 2019
vises en ny side af
forfatterskabet
der er en sorg en rasen en fortvivlelse
en stemme der går vild i sit raseri
som slås med en skygge
det store hykleri
den talende selv deltager i
hvordan være fri
når alle ikke er frie?
bøgerne lader til at rase over dette:
at blot fordi jeg udstiller mit eget hykleri
betyder det ikke at jeg befries fra det

at blot fordi jeg indrømmer mine fejl og mangler
betyder det ikke at jeg skal belønnes
at blot fordi jeg indrømmer min delagtighed
betyder det ikke at jeg stopper med at være netop det delagtig
jeg købte en t-shirt fra Napapijri i et collab med
Fiorucci med engelprint og et gennemgående
stjerneprint i rødt farveblok-design
jeg køber et par Nike unisex phoenix
kongebå joggingbukser i fleece med
collegedesign
jeg overvejer at tegne abonnement på en avis
jeg drømte mange drømme i lag
i nat
mange drømme der undslap mig
som dyr
i nat
jeg drømte at jeg
skulle lede efter
en sætning på en bogside
i nat
jeg vågnede tung
gennemvædet af mørket
mine børn skreg
det skal blive jul i år
igen i år skal det blive jul
er det muligt?
kalenderlyset fortæller det
jeg er begyndt at slukke lyset
i stuen
når jeg forlader den
hos Aburas
hvis værk tæller
otte bøger
når jeg læser dem
den her dobbelthed af
oprigtighed og vrængen
af chok og kedsomhed
der kendetegner bøgernes fortællere

teoretikeren Sianne Ngai
har et begreb
hun kalder for
stuplimity
lad os oversætte det til
stublimt
det er en
sammentrækning af
stupidt (eller dumt)
og sublimt
Ngai's *stublinitet*
dækker over den følelse
af at man oplever noget
meget overvældende, intenst eller chokerende
som sætter hele nervesystemet i gang
men samtidig uden at blive klogere
man indser ikke noget
der er ingen forløsning
der er ingen katarsis
man er *chocked but not surprised*
man er fortsat bare dum i det
det er den her blanding af uro
den totale rastløshed
og katatoni, magtløshed
man læser nyhederne
det er oplevelsen af *stuplimitet*
som beskrives i Aburas' bøger
og stemmerne der taler i dem er en
form for
balloner af hud
de bare pustes op og op og op
af ubehag
aggression racisme
kamoufleret vold
tab af mening
uden nogensinde at sprænge
det er bøger der ønsker at
blive ved det

som Sianne Ngai kalder
de grimme følelser
nu er der en kvinde der
taler seriøst i 100 år
her på togsædet
bag mig
hun bliver ved og ved
hun er så klog
hun fortæller så meget
menneskene plaprer
gud befri mig
hvad er de grimme følelser?
det er misundelse paranoia
smålighed irritation
disse små
gnidrede følelser
anvender Aburas
til at undersøge
hvordan litteraturen og kunsten
i sidste ende
ofte opfattes som et harmløst ærinde
af de politiske magthavere
af sine egne læsere
som intet andet end staffage
det dumme dyreste jeg
købte i nat
var en lysterapilampe
virkelig et indkøb
der gøres i mørket
men jeg vil sige noget mere
om de grimme følelser
for det er vigtigt
at få med
at hos Aburas
opløftes de
grimme følelser
aldrig til en
storslået centraleuropæisk

misanthropi
der er ingen spleen
ingen forførende melankoli
der ikke noget klædeligt ved det
det er nusset
og mudret
stuplimt
"Jeg vil ikke leve højt på andres ulykke."
skriver Aburas og fortsætter
*"Jeg vil ikke bruge lidelse til andet end det den er,
men selv det at købe økologisk i Fakta,
at gå til dyr yoga nede i Ryesgade føles som en brøde."*
denne kvinde i toget bag mig
siger en lyd med
mundhulen
som en
elektrisk tandbørste
hvor hun
suger spyttet op under
kindtænderne
engang var der
sollys og august fandtes
den åbne dag så fuld af løfter
dette er måske
bare staffage
så lad det være det
her på knusernes side
nu sidder vi her
nu her til sidst
bør jeg sige noget om
latteren
i Aburas' bøger
latteren
ikke som en forløser
men som en følgesvend i ubehaget
latteren holder ubehaget verdsligt
latteren er gift med det brutale
gråden er ikke en overkommelig luksus

hos Aburas'
latteren til gengæld
er den knustes bøn
jeg hader at indrømme
at jeg også købte
en pakke på otte
kyllingepølser
jeg vil gerne stå af det her tog nu
væk fra damen der taler
jeg må som
Loa i *Den frie verden*
pakke min bæltetaske
og gå ud i en ny tid
tillykke med Otto Gelsteds mindelegat
til dig, Lone Aburas

Kilde

danskeakademi.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Prisuddelingstale

Relateret

Anne-Marie Mais tale til Dorrit Willumsen ved overrækkelsen af Selskabets medalje
25. november 2022

Dorrit Willumsens tale ved modtagelsen af Selskabets medalje
22. november 2022

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/olga-ravns-tale-til-lone-aburas-ved-overraekkelsen-af-otto-gelsteds-mindelegat>